

Pro vzdělavatele a pořadatele akcí

Při pořádání kurzů a akcí se naskýtá mnoho příležitostí, jak téma reflektovat programem nebo konkrétními činy a dát příklad skautům a skautkám, aby se inspirovali pro činnost v jejich domovských jednotkách. Nebojte se toho a vězte, že se toho nejvíce naučí žitou praxí, tedy prostým uvědoměním, “že to tak někde funguje, že si to zkusili, tak proč by to nešlo u nich?”

O čem lze přemýšlet

Proč a jak o tématu přemýšlet

Ať už jsou to akce pro jakoukoliv věkovou skupinu a jakkoliv dlouhé, měly by odrážet skautské hodnoty a ideu, jak má skautský program vypadat. Stačí se podívat na pár orientačních bodů, jako je poslání, skautský zákon a kompetence skautské výchovy, a je nám jasné, že je téma dopadů klimatické změny jejich součástí.

Skautský výchovný program má směřovat k všestranné výchově jedince připraveného na svět, ve kterém žije a přebírá aktivní roli v jeho spoluvytváření.

Pár bodů skautského zákona nám také pomyslně zvedá prst, že se k tématu máme vztahovat. Nikoho nepřekvapí šestý bod: Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvarů lidských. Ale také ve čtvrtém bodě skautského zákona skauti a skautky říkají, že jsou přáteli všech lidí dobré vůle a jsou si vzájemně sestry a bratry. Jako skauti a skautky tedy slibujeme, že budeme vystupovat jako aktivní občané jak ve své komunitě, tak ve světě – o své bratry, sestry a přátele se totiž zavazujeme starat. Tudíž reflektovat témata, která se nejen nás, ale i jich (leckdy více a znatelněji) dotýkají a dozajisté to v dnešní době znamená reflektovat témata dopadů klimatických změn. Devátý bod skautského zákona, “Skaut je hospodárný”, si, prosím, také nevykládejme jen ve smyslu finančním. Zákon nás vede k přemýšlení o zdrojích a neplýtvání a nabádá k šetrnému a hospodárnému jednání s ohledem na naše (planetární) limity.

Slib a zákon je jedním z prvků skautské výchovné metody. Mezi dalšími prvky metody však najdeme i prvek [Přírody](#) a také [Zapojení do společnosti](#), kde se téma klimatu v dnešní době nutně projeví.

Konkrétnější důvod se tématu v rámci všestranné výchovy věnovat jsou [kompetence skautské výchovy](#) (tedy znalosti, dovednosti nebo postoje, kterých chceme ve výchově svěřených holek a kluků dosáhnout). Najdeme mezi nimi hned 4 (z celkových 24), kde se téma bezprostředně promítá:

- Uvědomuje si propojenost světa a svou roli v něm.
- Učí se porozumět přírodě a krajině kolem sebe.
- Uvědomuje si hodnotu přírody, rozvíjí a kultivuje svůj vztah k přírodě.
- Chová se šetrně a ví proč.

A možná vás jako vzdělavatele napadne, jestli neexistuje nějaká sada kompetencí, které rozvíjet ve snaze o uvědomělé a zodpovědné občany a občanky, skauty, skautky. Ano! Jsou tu [Kompetence globálního občana](#). Ty poskytují východiska vzdělavatelkám a vzdělavatelům, kteří chtějí podporovat mladé lidi v aktivním jednání ve prospěch důstojného a udržitelného života všech lidí na zemi. Identifikují se tam nejdůležitější hodnoty a postoje, oblasti znalostí a dovednosti, které mladí lidé potřebují k tomu, aby se mohli aktivně podílet na utváření spravedlivějšího světa a podporovat udržitelnost života na naší planetě.

Jak na udržitelnou akci?

Dejte si PUSU! Prolistujte si příručku udržitelných skautských akcí (PUSA pro svět) a načerpejte konkrétní inspiraci i myšlenky, které vás navedou, jak o přípravách přemýšlet.

Publikace je praktickou oporu pro skautské týmy, které i v samotné organizaci výprav, táborů, kurzů i velkých jamboree vidí příležitost pro utváření lepšího světa. Je v ní zpracováno pět oblastí: místo konání, jídlo, drogerie a osobní hygiena, materiální zajištění a ceny a upomínkové předměty. Vedle spotřebitelských témat se v příručce dočtete i to, jak v týmu začít se změnou, jak téma udržitelnosti využít pro učení, nebo jak rozvíjet odpovědnou spolupráci s okolím.

[Stáhněte si PUSU](#)

Příklad, jak zapojit téma do programu kurzu

Možností je mnoho, ať už skrze spotřební oblasti, u kterých uvažujeme nad udržitelnějšími alternativami (strava, materiál, hygiena, práce s odpadem aj.), nebo skrze programy, které téma osvětlují. Důležitou součástí celé strategie je také, jak téma podat a reflektovat mezi instruktory i účastníky: např. ne jen udržitelné věci dělat, ale dělat je vědomě (tím, že víme proč si z toho snáz něco odneseme), nebo nevolit strategii nucení, nýbrž nabídky. Přečtěte si více o tom, jak nad environmentálnějším kurzem přemýšlel VLK Nota Bene, třeba najdete inspiraci.

[Environmentální udržitelnost na VLK Nota Bene \[486.3 kB\]](#)

Objednejte si program na klíč

Vzdělávání na klíč nabízí programy v mnoha oblastech. Jejich kompletní seznam [najdeš tady](#) [↗](#). Níže vybíráme ty, které souvisí s tématem klimatické změny:

- [Globální odpovědnost v praxi oddílů](#) [↗](#)
 - [Globální vzdělávání ve skautingu](#) [↗](#)
 - [Nový bod skautské výchovné metody: Zapojení do společenství. Proč a jak?](#) [↗](#)
 - [Jak odpovědně realizovat větší skautskou akci](#) [↗](#)
 - [SDG's: Cíle udržitelného rozvoje a jak s nimi v oddíle](#) [↗](#)
 - [Kdo je za vodou?](#) [↗](#)
 - [Hodnota přírody](#) [↗](#)
 - [Příroda a ekologie v praxi na táboře, kurzu...](#) [↗](#)
 - [Krajina jako cibule](#) [↗](#)
 - [Metodika k „Příroda kolem nás“](#) [↗](#)
 - [Inspiromat přírodních programů](#) [↗](#)
 - [Přírodovědná vycházka do okolí](#) [↗](#)
-

Objednejte si konzultaci

- Od Ekologického odboru: [Podpora při přípravě vlastního programu zaměřeného na přírodu](#) [↗](#)

- Od odboru Skauti na Zemi: chcete-li vytvářet prospěšný projekt ve svém okolí (ať už je téma více environmentální či sociální), napište si o konzultaci na skautinazemi@skaut.cz . Konzultace cílí na provedení procesem plánování tak, aby byla zohledněna skautská výchovná metoda Zapojení do společnosti.